

Etusivu>Oikeudenkäyntimenettely>Siviilioikeudelliset menettelyt>Menettelyjen määräajat Menettelyjen määräajat

Kroatia

1 Erityyppiset määräajat, joita sovelletaan siviiliasioita koskevien menettelyjen yhteydessä

Kroatiassa siviilioikeudellisiin menettelyihin sovellettavia määräaikoja säännellään siviiliprosessilain (*Zakon o parničnom postupku*, Kroatian virallisen lehden (*Narodne novine*) nrot 53/91, 91/92, 112/99, 129/00, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 25/13, 89/14 ja 70/19) 111–114 §:llä. Määräajalla tarkoitetaan ajanjaksoa, jonka kuluessa tai umpeuduttua jokin prosessitoimi voidaan toteuttaa.

Kroatian prosessioikeus sisältää erityyppisiä määräaikoja:

lakisääteinen määräaika (*zakonski rok*) ja tuomioistuimen asettama määräaika (*sudski rok*): ensin mainittu ei ole tuomioistuimen eikä osapuolten muutettavissa, koska sen kestosta on säädetty laissa, kun taas jälkimmäisen kestosta päättää sen nimen mukaisesti tuomioistuin tapauskohtaisesti toimivaltuuksiensa puitteissa ja harkintavaltaansa käyttäen;

pidennettävissä oleva määräaika (*produživi rok*) ja määräaika, joka ei ole pidennettävissä (*neproduživi rok*): lakisääteistä määräaika ei voi pidentää, tuomioistuimen asettamaa voi, mutta ainoastaan asianosaisen asianmukaisesti perustellusta hakemuksesta (siviiliprosessilain 111 §:n 2 momentti); subjektiivinen määräaika (*subjektivni rok*) ja objektiivinen määräaika (*objektivni rok*): ensin mainittu alkaa kuluä hetkestä, jona valtuutettu henkilö saa tiedon määräajan laskemisen kannalta olennaisesta seikasta, kun taas jälkimmäinen alkaa kuluä olennaisen seikan ilmenemishetkestä riippumatta siitä, onko valtuutettu henkilö saanut siitä tiedon;

preklusiivinen määräaika (*prekluzivni rok*) ja ohjeellinen määräaika (*instruktivni rok*): ensin mainitun noudattamatta jättäminen johtaa siihen, että oikeus prosessitoimen toteuttamiseen raukeaa, kun taas jälkimmäisen noudattamatta jättämisellä ei ole vahingollisia seuraamuksia eikä se ole este prosessitoimen toteuttamiselle;

lykkäävä määräaika (*dilatorni rok*) ja toimista pidättymisen määräaika (*paricijski rok*): ensin mainitulla tarkoitetaan ajanjaksoa, jonka on umpeuduttava ennen kuin prosessitoimi voidaan toteuttaa, kun taas jälkimmäisellä tarkoitetaan ajanjaksoa, jonka on umpeuduttava ennen kuin tuomioistuin voi ryhtyä toimenpiteisiin;

siviilioikeudellinen määräaika (*građanskopravni rok*) ja prosessioikeudellinen määräaika (*procesnopravni rok*): ensin mainitun kuluessa voi käyttää oikeuksia tai täyttää velvollisuuksia, jotka perustuvat aineelliseen siviilioikeuteen, kun taas jälkimmäisessä tapauksessa ko. oikeudet ja velvoitteet perustuvat (siviili) prosessioikeuteen.

2 Luettelo päivistä, jotka eivät ole 3. kesäkuuta 1971 annetussa asetuksessa (ETY, EURATOM) N:o 1182/71 tarkoitettuja työpäiviä

Kroatiassa luetteloa muista kuin työpäivistä säännellään juhla-, muisto- ja vapaapäivistä annetulla lailla (*Zakon o blagdanima, spomendanima i neradnim danima u Republici Hrvatskoj*, virallisen lehden nro 110/19).

Kroatiassa yleisiä vapaapäiviä ovat seuraavat:

uusivuosi (1.1.)

loppiainen eli kolmen kuninkaan juhla (6.1.)

pääsiäissunnuntai ja -maanantai

Corpus Christi

vapunpäivä (1.5.)

kansallispäivä (30.5.)

fasisminvastainen päivä (22.6.)

voiton, kiitoksen ja veteraanien päivä (5.8.)

Neitsyt Marian taivaaseenottamisen päivä (15.8.)

pyhäinpäivä (1.11.)

Kroatian itsenäistymissodan uhrien sekä Vukovarin et Škabrnjan uhrien muistopäivä (18.11.)

joulu (25.12.)

tapaninpäivä (26.12.)

Kroatiassa ei tehdä työtä yleisinä vapaapäivinä.

3 Mitä yleisiä sääntöjä sovelletaan erilaisten siviilimenettelyjen määräaikoihin?

Määräajat lasketaan päivissä, kuukausissa ja vuosissa.

Laskennassa käytettäviä sääntöjä sovelletaan kaikkiin määräaikoihin. Määräajat lasketaan kokonaisina päivinä keskiyöstä keskiyöhön (*computatio civilis, a die ad diem*), ei siis tunneissa ja minuuteissa (*computatio naturalis, a momento ad momentum*). Lisätietoja yleisistä säännöistä on kohdassa 1.

4 Kun teko tai virallinen toimi on suoritettava tietyn ajanjakson aikana, milloin ajanjakso alkaa?

Määräaika alkaa menettelyn vireillepanopäivästä tai muun toimen (esim. tiedoksianto tai ilmoitus) toteutuspäivästä. Kyseistä päivää ei kuitenkaan lasketa mukaan päivissä ilmaistuun määräaikaan, vaan määräaika alkaa kuluä sitä seuraavasta päivästä.

5 Voiko määräajan kulumisen aloittavaan hetkeen vaikuttaa tai sitä muuttaa se tapa, jolla asiakirjat lähetetään tai annetaan tiedoksi (henkilökohtaisesti haastemiehen välityksellä tai postitse)?

Yleissäännön mukaan tiedoksiannon on tapahduttava arkipäivänä klo 7–20 vastaanottajan kotona, työpaikalla tai tuomioistuimessa, jos vastaanottaja on kyseisenä ajankohtana tuomioistuimessa. Edellä mainitusta säännöstä ei poiketa silloinkaan, kun toimeksianto tapahtuu postitse tai haastemiehen välityksellä.

Vastaanottajan suostumuksella tiedoksianto voi tapahtua myös edellä esitetystä poikkeavaan aikaan ja poikkeavassa paikassa.

Tuomioistuin voi tarvittaessa määrätä tiedoksiannon suoritettavaksi missä ja milloin tahansa. Tällöin vastaanottajalle on toimitettava jäljennös kyseisestä tuomioistuimen määräyksestä, jota ei tarvitse perustella.

6 Kun määräajan kulumisen alkaa jostakin tapahtumasta, lasketaanko määräaikaan mukaan päivä, jona tapahtuma ilmenee?

Jos määräaika on ilmoitettu päivissä, päivää, jona tiedoksianto on suoritettu tai määräajan käynnistävä tapahtuma ilmennyt, ei lasketa mukaan, vaan määräaika alkaa kuluä sitä seuraavasta päivästä.

Jos esimerkiksi 15 päivän määräajan käynnistävä tapahtuma on ilmennyt 5. helmikuuta, määräaika päättyy 20. helmikuuta klo 24.

Määräaika alkaa siis kuluu tapahtumaa seuraavasta päivästä (*dies a quo*).

7 Kun määräaika on ilmaistu päivissä, tarkoittaako ilmoitettu päivien lukumäärä kalenteripäiviä vai työpäiviä?

Jos määräaika on ilmoitettu päivissä, niillä tarkoitetaan kalenteripäiviä. Mutta jos määräajan viimeinen päivä sattuu olemaan yleinen vapaapäivä, sunnuntai tai muu päivä, jolloin tuomioistuimella on kiinni, määräajan katsotaan päättyvän ensimmäisenä kyseistä päivää seuraavana arkipäivänä.

8 Entä jos määräaika on ilmaistu viikoissa, kuukausissa tai vuosissa?

Kuukausissa tai vuosissa ilmoitettu määräaika päättyy määräajan viimeisen kuukauden tai vuoden sinä päivänä, joka päivämäärältään vastaa määräajan alkamispäivää.

Jos kuukaudessa, jolloin määräaika päättyy, ei ole identtistä päivämäärää, määräaika päättyy kyseisen kuun viimeisenä päivänä.

9 Milloin viikoissa, kuukausissa tai vuosissa ilmaistu määräaika päättyy?

Ks. vastaus kysymykseen 8.

10 Jos määräaika päättyy lauantaina, sunnuntaina tai yleisenä vapaapäivänä, pidennetäänkö sitä seuraavaan työpäivään?

Kyllä.

11 Onko olemassa tilanteita, joissa määräaikaa pidennetään? Millä edellytyksillä määräaikaan voi saada pidennyksen?

Tuomioistuimen asettamaa määräaikaa voi pidentää vain kerran asianosaisen perustellusta pyynnöstä.

Pyyntö on esitettävä ennen määräajan päättymistä.

Määräajan pidentämistä koskevaan päätökseen ei voi hakea muutosta.

Pidennetty määräaika alkaa kuluu alkuperäisen määräajan päättymistä seuraavasta päivästä.

12 Mitä määräaikaa sovelletaan muutoksenhakuun?

Osapuolet voivat hakea muutosta ensimmäisessä oikeusasteessa annettuun tuomioon 15 päivän kuluessa tuomion tiedoksiannosta, jollei laissa toisin säädetä. Vekseleitä ja sekkejä koskevissa riita-asioissa määräaika on 8 päivää.

Muutoksenhakuun sovellettavat määräajat eivät kulu 1.–15. elokuuta välisenä aikana.

13 Voivatko tuomioistuimet muuttaa määräaikaa, erityisesti paikalletulolle asetettua määräaikaa, tai asettaa erityisen määräpäivän paikalletuloa varten?

Tuomioistuimen asettamaa määräaikaa voi pidentää vain kerran asianosaisen perustellusta pyynnöstä.

14 Jos sellainen asiakirja, joka on osoitettu asuinpaikkansa vuoksi määräajan pidennykseen oikeutetulle asianosaiselle, annetaan tiedoksi hänelle sellaisessa paikassa, jossa asuvilla ei ole oikeutta määräajan pidennykseen, menettääkö kyseinen asianosainen oikeutensa määräajan pidennykseen?

Kroatian siviiliprosessioikeuden säännöissä ei säädetä mahdollisuudesta määräajan pidentämiseen osapuolten asuinpaikan perusteella.

15 Mitä seuraamuksia aiheutuu, jos määräaikoja ei noudateta?

Seuraamukset riippuvat määräajan juridisesta luonteesta. Jos kyseessä on lakisääteinen määräaika, joka ei ole pidennettävissä, ja jos osapuoli ei toteuta prosessitoimea asetetussa määräajassa, hän menettää oikeuden toteuttaa kyseinen toimi myöhemmin.

On myös olemassa määräaikoja, joiden noudattamatta jättämisestä ei seuraa oikeuden menetys jonkin toimen toteuttamiseen myöhemmässä vaiheessa.

Tällaisia määräaikoja kutsutaan ohjeellisiksi.

16 Jos määräaika ylitetään, mitä oikeuskeinoja niitä noudattamatta jättäneillä asianosaisilla on käytettävissään?

Jos osapuoli ei saavu oikeuden istuntoon tai ei noudata jonkin toimen toteuttamiseen asetettua määräaikaa, hän menettää oikeuden kyseisen toimen toteuttamiseen. Tuomioistuin voi tällöin antaa osapuolelle tämän pyynnöstä luvan toteuttaa kyseinen toimi myöhemmin (aiemman asiointilan palauttaminen), jos se katsoo, että laiminlyönnille oli olemassa perustellut syyt.

Tällainen pyyntö on esitettävä 8 päivän kuluessa päivästä, jona syyt laiminlyönnille lakkasivat. Jos osapuoli saa tietää laiminlyönnistään vasta myöhemmin, 8 päivän määräaika alkaa kuluu päivästä, jona hän sai kyseisen tiedon. Aiemman asiointilan palauttamista ei voi pyytää enää sen jälkeen, kun laiminlyönnistä on kulunut 2 kuukautta.

Päivitetty viimeksi: 22/12/2021

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät Euroopan oikeudellisen verkoston kansalliset yhteysviranomaiset. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa.

Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Komissio tai Euroopan oikeudellinen verkosto eivät ole vastuussa tiedoista, joita esitetään tai joihin viitataan tällä sivustolla. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.